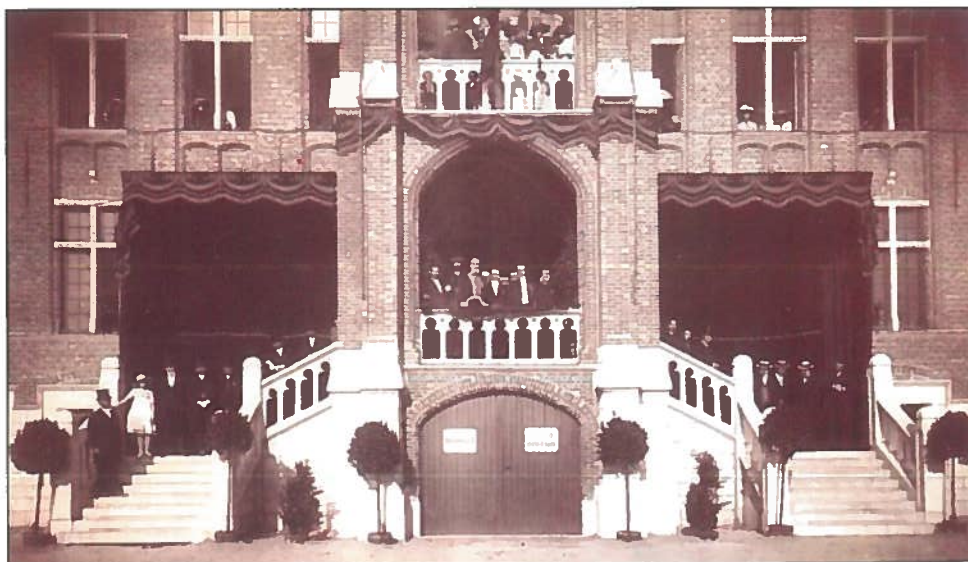

HET DAGBOEK VAN BURGEMEESTER LODEWIJK DEKLERCK 1918

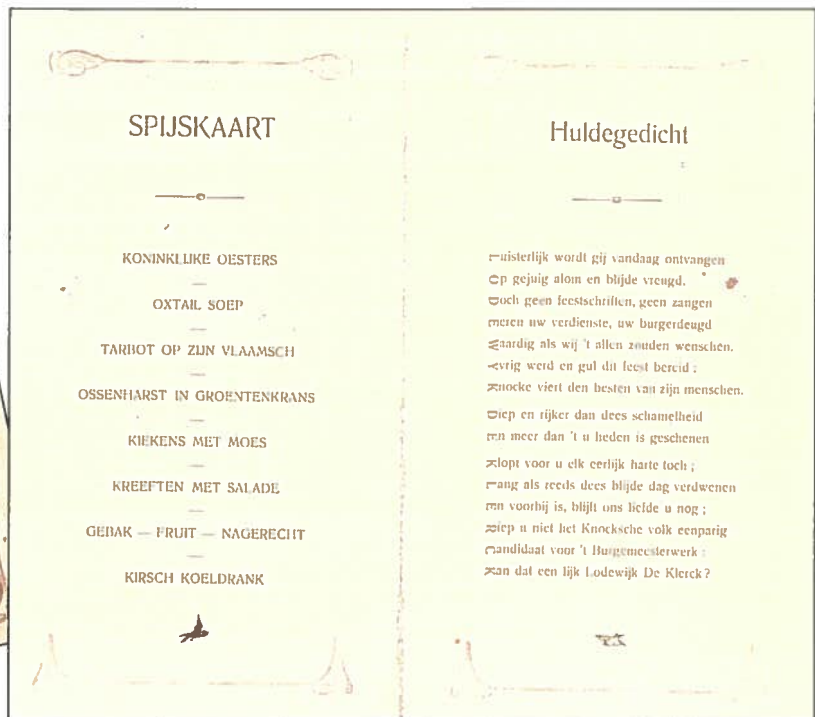
Lodewijk Deklerck werd te Zuienkerke geboren op 3 november 1854 en kwam naar Knokke in juli 1894 om er hotelier te worden. Samen met zijn echtgenote Sophie Wouters (Uitkerke 25.09.1855) baatte hij het 'Hôtel de Bruges' uit op de hoek van de Lippenslaan en de Dorpsstraat (Seb. Nachtegaelestraat).

Vrij vlug burgerde hij zich in en vond zijn weg naar de lokale politiek. Bij de verkiezingen van 15 oktober 1911 stond hij op de lijst van de katholieke partij en werd tot burgemeester van Knokke verkozen in opvolging van Theophiel D'hoore. Lijst 1 (Katholieken) behaalden 304 stemmen, Lijst 2 (Liberalen) 350 stemmen, Lijst 3 (Eugène D'hooghe) 40 stemmen. De volstreekte meerderheid werd behaald door Lijst 2 met 376 stemmen (bonte stembrieven inbegrepen) en de liberalen kregen 3 zetels toegewezen, de katholieken 2 zetels. Bij de 2de reeks van de raad (Wet 12.09.1895 art. 44-84) zag de raad er uit als volgt: Lodewijk Deklerck, burgemeester (K); Pieter Vermeire (L) en Victor Lamoral (L), schepenen; raadsleden Jules Van Houtte (L), Jacob Loeys (L), Leon Tavernier (K), Camiel Demey (L), Désire Ryckaert (L), Lodewijk Baeyens (L).

Op 16 mei 1912 werd de nieuwe burgervader plechtig ingehaald door de bevolking met een stoet gevormd door alle Knokse verenigingen, de fanfare en een hele reeks genodigden en notabelen. Het gemeentebestuur bood een banket aan dat bestond uit zeven gangen, wat gebruikelijk was in die tijd. Zijn zoon Emiel liet in 1923 de 'Memlinc' bouwen in het Zoute waar drie generaties van de familie Deklerck het hotel gingen uitbaten.

15 juni 1913: Inhuldiging van het stadhuis met op de pui burgemeester Deklerck en de genodigden.

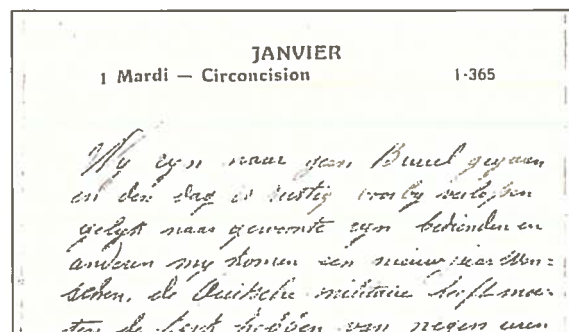

De Knokse notabelen geschaard rond hun nieuwe burgemeester

De familie, bij name Christoph Deklerck en Laurence, lieten ons toe een belangrijk document te publiceren, namelijk een dagboek van 1918, het laatste jaar van WO I, toen Knokke bezet was door de Duitsers.

Om de eigenheid van de tekst en de sfeer van die tijd te behouden, hebben we zo weinig mogelijk veranderd aan de schrijfwijze. Ook de ouderwetse woordkeuze, zo typisch voor die tijd, de zinsbouw en kleine grammaticale foutjes hebben we onaangeroerd gelaten. Hier en daar was er soms een verduidelijking over gebeurtenissen of personen nodig om de tekst goed leesbaar en begrijpelijk te maken. De originele tekst is cursief weergegeven.

Lodewijk De Klerck schreef zijn notities in een smal jaaragenda of 'Agenda de Comptoir'.

1918

Mardi (Dinsdag) 1 janvier 1918

Louis De Klerck

Wij zijn naar geen Bureel gegaan en den dag is rustig voorbij verlopen ...gelijk naar gewoonte zijn bedienden en anderen mij komen een nieuwjaar wenschen. De Duitse militairen hebben moeten de kerk hebben van negen uur en half tot 11 uur en half. De hoogmis heeft in het Vlaams klooster gedaan geweest in de kapelle en in een zaal boven.

In de nacht hoorde men heel wat gewerschoten die van alle kanten gelost werden, blijkbaar een gewoonte in Duitsland om de overgang van het oude naar het nieuwe jaar te vieren.

We zijn ook naar Brugge getrokken met een brief van de Commandantuur en met geld om cokes en kolen te bekomen, dit op aanvraag van de bevolking. (Ortskommandant was Oskar Damitz van nov. 1917 tot eind oktober 1918).

Woensdag 2 januari

Het was op de burelen gelijk alle andere dagen, vandage en ook morgen moesten al deze die melk bekomen hadden door de tussenkomst der Duitse overheid, terug naar de Duitse dokter om een nieuw certificaat. Men spreekt dat er wel zestig zullen uitvallen, te meer omdat er te weinig melk is. Men vertelde dat er tot Heyst aangeplakt was, dat al deze die met 20 frank in goud naar de Kommandanture gingen een zak kolen bekwamen en 22 frank 90 centimen zouden terugkrijgen. Er was veel beweging onder de Duitse paarden om onderzoek te doen omdat er toch zoveel vervallen paarden zijn. In de avond kwam men zeggen dat er kinders waren die een kinderlijkje gevonden hadden in de Ysabellavaart, het er uitgetrokken hadden en op de kant laten liggen hadden. Daar het te schriklijk donker was, zal er morgen om gegaan worden en onmiddellijk het parket van Brugge verwittigen.

Donderdag 3 januari

Vandaag was er ook een bevel in de Commandanture dat de Burgers kolen konden kopen aan de Duitse militairen. Voor een stuk goud van 20 frank konden zij een zak kolen bekomen en 23 frank en half in marken terug krijgen. De boeren zijn bezig met hun strooi te leveren aan de Duitse Overheid. De vijfendertig beesten die vandage moesten geleverd worden zijn tot verder order uitgesteld.

Vrijdag 4 januari

Vandage is er een vliegmaschine overgekomen. Deze zijn er sedert lang niet meer geweest. Deze week was het breed in het comiteit. Er was boter (marine boter) en haring (Engelschen) en café.

De burgemeester schrijft dat een wagen turf moest opgeladen worden in het depot van Heyst door enkele Knokkenaars (...).

Zaterdag 5 januari

De boeren kregen de opdracht om binnen de 5 dagen 1000 kilo cokes af te halen in Brugge. Het aantal ritten werd verdeeld onder de boeren die elk op hun toer moeten rijden. Er werd mij deze morgend verteld dat er deze nacht een marine soldaat en een student bijkans vermoord zijn geweest.

De marine soldaat was met een student, zonder paspoort, uit Brugge gekomen om de Hollandse grens over te steken. Dit gebeurde tegen betaling van een som geld. Gedurende de nacht zagen zij licht in de herberg van Henri De Witte; daar was nog een marinier en er ontstond een schermutseling. Deze laatste had zijn bajonet getrokken en gedurende het gevecht werd de student zodanig zwaar gekwetst dat ze hem voor dood achterlieten. De militair uit Brugge en De Witte werden opgepakt en in het gevang gestoken en de student werd naar het lazaret van Brugge afgevoerd. Zoo hebben zij mij het verteld (...).

Zondag 6 januari

Het was controle voor de mannen van veertien tot veertig jaren en alles is goed af gelopen. In

plaats dat de gemeente 35 koeibeesten leveren moet aan de Duitse militairen, moeten zij er maar 25 hebben. Deze week beginnen zij de matrassen binnen te vragen van de bevolking. De zaak van de zoon van den Brouwer van Brugge Schaeverbeeke wordt nu geheel anders uit één gedaan. Vier dagen geleden hebben dieven de konijnen van Pieter Vermeire gestolen ten getalle van tien allen zeer groote... nog anderen hebben zij laten zitten.

Maandag 7 januari

Van dage moest het peerd en de camion van August De Grootte uit de Lippenslaan bij de Commandatuur gebracht worden om verkocht te worden en het geld daarvan moest dienen om zijne boete te betalen van met brieven bevonden te worden op zijn wagen in pakken van burgers als hij voerman speelde naar Brugge. Dat peerd en de wagen hebben daar wel 1 uur gestaan en er waren geen kopers. De overheid heeft dan het paard en de kar openbaar verkocht op de markt in Brugge. Gisteren, terwijl Mr. Lescrier en zijn dochter om boodschappen waren, hebben twee soldaten ingebroken en al het goudwerk, zilver, 'diamanten paruren' en zilver geld gestolen. Deze nacht hebben dieven hanen en hennen gestolen bij Désiré Mengé (°Kn 9.09.1873/ X Maria Regelbrugge/ Smedenstraat).

Dinsdag 8 januari

In den namiddag is er moeten uitgebeeld worden dat er morgend namiddag om vijf uren alarm zal zijn, en om dit uur geen burgers op straat mogen bevinden. Gisteren zijn er vijf en dertig duizend kilos cokes door de boeren naar Brugge gehaald, van dage begint men uit te wegen van een tot een honderd nummers van hunne koolkaart.

Woensdag 9 januari

In de voormiddag bleef het maar sneeuwen, ook gedurende het alarm. Er is een lijst afgegeven met een veertigtal jonge 'vrouwlieden' die moesten 'vermaand' worden. Vanaf morgen dienen er zich telkens

10 aan te bieden bij de Commandantuur om 5 u. in de namiddag. Zij moeten de matrassen binnen brengen en starten 'aan de kant van het Zoute'.

Donderdag 10 januari 1918

Boer Stroo heeft een brief gekregen dat hij een stier moet leveren om te slachten. Hij weigerde en zou een boete krijgen van 1000 mark.

Door de hevige sneeuwval zijn de 100.000 kilo cokes niet tijdig kunnen geleverd en verdeeld worden.

Vrijdag 11 januari

Maandag zal men beginnen met vijf huisgezinnen hun matrassen te laten binnenbrengen. Eergisteren waren er huiszoekingen in de kerk, zij hebben alles 'doorsnuvelt'(doorsnuffeld), de toren, sacristie en zolders.

Zondag 13 januari

Er was mis voor de duitse militairen ... om tien uur was er een bevel dat er zeventien duizend kilos kolen aankwamen en deze moesten gelost worden. Eugène De Backer had voor een farce in het openbaar verteld dat hij tarwe maalde met een dynamo. Dit werd in het geheim aan de Commandant gezegd en de Duitse politie ging naar Eugène. Deze was bezig met tarwe te malen met een café molen dus zeiden ze hem 'gij heb ook een dynamo waarmede gij kunt malen, ja zegde hij dat is mijn dynamo en hij draaide met zijn café molen. Verder gingen zij huiszoeking doen en volgens men zeg(t), vonden zij op een kamer onder de linoleum en de plancher nog enige flesschen wijn.

Maandag 14 januari

De Duitse politie heeft huiszoeking gedaan bij Maria Gysels. Daar hebben zij twee koffers gevonden die gesloten waren. Deze zijn opgebroken en ze hebben de bedlakens,

servetten, handdoeken alsook eenige stukken zeep en twee kisten sigaren medegenomen. Deze week moesten er vijf en zeventig koebeesten aan de Duitse Militairen gelever(t)d worden.

Vandaag zijn er 10 zwijnen geleverd. Koeibeesten van een jaar mogen ook mede gaan bij Camiel Traen. Waar het gemeentelijk graanmagazijn is, hebben zij vier zakken erwten gestolen door het inbreken van eenen bovenvenster. In het hulp en voedingscomiteit hebben zij ook willen inbreken. Om negen uren was het de begraafing van Quinten Rotsaert.

Dinsdag 15 januari

De konijnen van De Bever-Beniest zijn dezen nacht gestolen ten getale van dertien. (August Debever °Oostende 13.10.1873, hotelhouder, Palace, Zeedijk).

De wolle depot is in het Franse klooster ingesteld. Lambrechts als schrijver en de dochter Cardona (!), dochter Pauwels en een van Haeghemans moeten daar aan de matrassen werken open doen en vullen in zakken.

Deze week is het wederom inschrijving voor kolen voor de bevolking. Alle dagen is het grote exercitie van soldaten in de duinen en er zijn er vele die komen van andere gemeenten zelfs met trams. De werken aan de nieuwe Batterijen in de duinen tegen de sparrebosch gaan rap vooruit. Alle dagen ziet met treinen aanstomen met materialen.

Woensdag 16 januari

Voor zondag is er te slachten, eene koebeest en twee kleine zwijntjes. Het Oudmanhuis van Westkapelle moet deze week verhuizen. Het schijnt dat zij al de kant van Brussel zullen gestuurt(d) worden en al hunne zieke mannen en vrouwen moeten mede.

Vrijdag 18 januari

Naar Dudzele geweest om geld te ontvangen van levering van de boeren en er was geen geld. Zij gingen telephoneren als (...). Het hulp-

en voedings comiteit heeft meel ontvangen voor veertien dagen.

Dat alles voorziet dat eene grote beweging van troepen plaats zal hebben en alle ijzerwegen en wagons nodig zal (zullen) zijn voor de militaire diensten. Volgens oordeel zou er deze morgen veel geschoten zijn uit de zee kant van Oostende. Er was vandage ook eene zeer groote exercitie van soldaten in de duinen, zij waren groot in getale en kwamen van alle kanten muziek was er ook bij.

Zaterdag 19 januari

Deze morgen was het zeer vroeg in de morgen alarm van vier uren en men hoorde zware schoten uit de zee (...). In de voormiddag was het nog eens grote exercitie. Er waren zeer vele soldaten aangekomen van de omliggende gemeenten en om elf uren stonden zij allen op de Verweeplaats met het muziek en op een gegeven oogenblik moesten zij allen op de avenue voorbij de Col(l)onel passeren al de parade mars te doen (...). In de avond hoorde men de trommel slaan en de trompet blazen. Het was nog eens alarm. Er zijn nog eens zes wagens wol naar het station gevoerd. Deze werden geladen in de Smedenstraat. De vrouwepersonen zijn in groten getale die op Knocke werken. Er komen er zelfs van Heyst. Vele moeten in de bosschen in het hout werken (...). Vandage zeiden zij in het comiteit van voeding dat er voor drie weken moest dobbel ransoen genomen worden.

Zondag 20 januari

Deze morgen waren er twee Protestantse missen voor soldaten, daardoor was de hoogmis twintig minuten later als naar gewoonte. Er moest rondgegaan worden naar al de gebruikers van grassingen klaver en moesten aangeven hoeveel zij er van bezaten gras, hooigras, klaver of hoi en moesten het tekenen ook een bevel met een lijst rondgaan om te weten wie er schroo machines heeft (...). Vandage zijn er nog eens zes wagevoeren wol naar de statie van Knocke geleverd(d).

Gisteren kregen we bericht van de Kommandant dat de zoon Fournier (*) door een kogel werd gedood. Vrijdag zal er een bijzondere mis worden opgedragen voor deze Knokkenaar gevallen aan het front. (* Cyriel Fournier (*Kn 30.03.1894) zoon van Joseph en Rosalie Baes uit de Peperstraat, ingedeeld bij het 4de Linierregiment; hij sneuvelde te Kaaskerke op 26.10.1917).

Maandag 21 januari

Op het stadhuis werden de boeken van de leveringen van meel en graan nagezien door een luitenant.

Gisteren speelde de militaire kapel voor de deur van de veldwachter. Er was een diner in 'de Zwaan' met 72 officieren voor de promotie van een hoog officier die inwoonde bij de veldwachter.

Dinsdag 22 januari

Het gerucht doet de ronde dat veel militairen zullen vertrekken vanuit Knokke. Deze middag zijn vliegtuigen overgevlogen die langdurig beschoten werden. Alle kanonnen van de batterij hebben geschoten gedurende een exercitie; ook werden handgranaten gegooid. Vandag heb ik met tussenkomst van den 'Platzmajor' bekomen dat ieder klompenkapper tien bommen zal krijgen en waarschijnlijk nog vijfentwintig in de nabije toekomst.

Frans Walgraeve is gisterennacht zijn kiekens, dure hennen en een haan gestolen.

Donderdag 24 januari

Vijf mannen zijn er vandage door de commandanture goedgekeurd die in geval van bombardement moeten dienen om de burgers de weg te tonen als zij willen vluchten. Deze zijn Frans Duysburg, Van Hullebusse, Louis Gielen, George Tavernier en...(...) moeten om 11 ½ uren bij de commandant komen. Een bevel is gegeven om de bevolking kenbaar te maken dat er voortaan geen boter zal gegeven worden aan de bevolking.

Vrijdag 25 januari

De boeren die niet alle dagen voort gereden hebben om de kolen naar Hoecke te halen moesten deze namiddag bij de 'Platzmajor' komen. Deze werden gezegd dat zij aanstonds moesten aanspannen en om kolen rijden. Daar het bijkans avond was, is het (...) dat zij morgen om de overige zullen rijden. Er is voor deze week twee schoone beesten geslacht. De stier van Van Hasselt en eene vasse (vaars) van Henri Meysman ...volgens zeggen moet het vleesch gegeven worden voor veertien dagen omdat er de naaste week geen vlees zal gegeven worden.

Zaterdag 26 januari

De burgers kregen van dage hun rassioen (rantsoen) vleesch voor veertien dagen, de overige kolen van Hoecke zijn vandage binnen gekomen. Barvoets moest vandage de fakkels van de gemeente gereed maken en kreeg van hun de nodige petrol ...deze moesten dienen om 't avonds eenen retraite aux flambeaux met muziek te doen om zes uren. Op de plaats voor het hotel du Cygne was de vergadering. Muziek, een officier te paarde en zeer veel soldaten trokken de zeedijk op van waar zij terug kwamen voor de commandanture. Daar waren vier staken geplant waar boven een pot met petrol die op een tapijt moest lopen en die

Een parade van de Duitse militairen op het Verweeplein bij het stadhuis.

moest in brande gestoken worden, dat was voor den Keizer zijnen naamdag.

Zondag 27 januari

Er waren twee missen voor de Duitse militairen. Een affiche werd uitgeplakt met vermelding dat de Belgische pasporten moeten afgestempeld worden, te starten vanaf 1 februari; diegenen die voor de militairen werken, mogen de dag nadien komen.

Maandag 28 januari

In den voormiddag was er op de place Verwee revue van een grote hoeveelheid soldaten, ook met velos ... het was schoon om zien rond de markt ...de officieren in het midden met hunne Colonel aan het hoofd ...een officier gaf een redevoering over den naamdag van den keizer, waarop de soldaten tweemaal tesamen antwoordden..... daarna speelde het muziek, en moesten allen passeren voor de Colonel ...al de parademarsch te doen,

Er kwam een bevel dat 10 personen 's avonds bij de Commandant dienden te komen. Zaterdag zal er geen vlees zijn voor de bevolking, daar zij zaterdag laatstleden een dubbel rantsoen hebben gekregen.

Dinsdag 29 januari

De tien menschen die gisteren avond bij den commandant moesten komen (...) en die gestraft waren, zijn volgens zeggen vrij

gelaten uit reden van den naamdag van den Keizer. Vandage is men naar Blankenberghe moeten rijden om vier duizend kilos zeegrass voor matrassen te maken. Men heeft van dage eene brief aan den Commandant geschreven zeggende dat de geldenlijken toestand van de gemeente niet meer kon voortgaan; dat er al 18.000 mark genomen geweest is van leveringen van boeren, waaraan zij geen recht hadden, en dat het betalen moet stop

gezet worden. De commandant heeft beslist dat de secretaris en een van de Duitse Bureau den Heer Voerman morgend naar Brugge moet gaan naar de Civile Verwaltung om daar over te spreken. Een affiche is uitgeplakt dat er geen haangevechten mogen plaats hebben, en indien er waren die vechthaans hadden, deze moesten overgeven aan de Commandanture, om ze te do(o)den of af te maken.

Woensdag 30 januari

Deze morgen was er een kwestie over het gereed maken van de ingebrachte matrassen.

De Duitsers hadden gehoord dat één der werkers had gezegd het langzaam aan te doen.

Deze zaak werd dadelijk onderzocht om het bewijs dat zulks niet waar was. Niet tegenstaande werd er bevel gegeven dat er morgen van vier Hotels hunnen matrassen moesten gebracht worden, Hotel de Cygne, Prince Baudewijn, Cosyn, en Charles Vermeire. Den drager moest hun doen teeken(en) als bewijs dat zij het order ontvangen hadden. Een affiche werd uitgeplakt met vermelding dat de boeren mochten groensel kweeken op bijzondere kweekerijen voor de Duitse militairen. De namen van het groensel stonden erbij. Vandaag is de zoon Stroo getrouwd met de dochter Van Asselt. (Kamiel Stroo (°Kn 7.02.1892/ Van Assel)

Donderdag 31 januari

Al de winkeliers die over drie weken gestraft wierden voor vijf honderd mark voor de kwestie van zeep moesten dezen avond om zes uren bij de commandant komen. Voortaan mogen er geen burgers op den tram meer reizen. Zij moeten of te wel te voet gaan of te wel met voituur. Het meel in het Comiteit van hulp en voeding moest deze week betaald worden aan vijf en zeventig centiemen de kilo, men zegde ons dat de molen met den eersten van februari zal gesloten worden.

Vrijdag 1 februari 1918

Er was huiszoeking bij Coussens naar velobanden. Deze verklaarde dat hij er geen

had. De veldgendarm zei dat hij streng gestraft zou worden....daarop haalde Coussens 6 nieuwe fietsbanden uit een doos. Bij de huiszoeking vonden ze nog tarwe en aardappelen.

Deze week is er geen vleesch te krijgen.

De Platzmajor en politie waren van oordeel dat er nog veel koper, zoals 'luisters' in de woningen te vinden was. Ze gaven nog tot de 10de van de maand de tijd aan de bevolking om hun koper binnen te brengen, indien niet waren er boetes tot 5000 mark.

Zondag 3 februari

Dezen namiddag was er in de kerk voor de Duitse soldaten Vespers (lof).

Het loopt in den mond dat de schoolkinderen in troepen van honderd den toer op de gemeente moeten doen om ook de blikken doozen te verzamelen. Er was nog al voetbeweging onder de Duitse militairen.

Vandage is er aan de kerk afgeroepen, dat er voor acht dagen geen Gaz zal te bekomen zijn, daar er eene buis gebroken is,

Al diegenen dit gas gebruiken worden aangeraden hun gasbekken dicht te houden om brand of verstikking te vermijden na de herstelling

Maandag 4 februari

Morgend zal er om elf duizend en oneffen frank gegaan worden naar de Vlaamsche Bank van Brugge van de Wolle. Er wordt op de Commandature eenen nieuwere Bureau gemaakt voor een kwartiermeester. Van dage is het tot Dudzeele Hengste keuring van al de Hen(g)sten van het omliggende. Gisteren was er tot Brugge in het Zwart Huis vergadering van de Vlaamsche beweging. Casimir Dombrecht is aangesteld door hunne tusschenkomst daar naartoe te gaan. Casimir Dombrecht (1861-1921) was hengstenboer op het Hazegras, hoeve ' De Grote Stelle' / gehuwd met Leonie Nachtegale (1867-1948).

Dinsdag 5 februari

Er zal rondgegaan worden naar de landgebruikers die aangifte moeten doen van

Paardenkeuring op de Verweeplaats met Duitse officieren en veldwachter Casimir De Bruecker.

de oppervlakte van hun grond die ze bewerken. Er is van dage twintig duizend kilos schavelingen ingekomen die moest gelost worden in het Frans Klooster voor bedden te maken voor de soldaten. Gisteren is er een zeer groot affiche uitgeplakt door de Duitse overheid dat al de klerstoffen aangeslegen zijn, gemaakte, in de maak zijnde alsook de gebreide.

Woensdag 6 februari

Dezen nacht hebben ze in de winkel gestolen in het huis bewoond door Barvoets, en verkoop voor rekening van Goddefrois (*), ter waarde van vier honderd frank als ook uit de kelder van Barvoets vier halve flesschen champagne veertien flesschen wijn, conserven en aardappels die daar lagen voor de bevolking van de gemeente. Ook is Florimond Rombout zijn konijnen en kiekens gestolen over een viertal dagen(*). De veldpolitie is van dage naar al de winkels gegaan om al het winkelgoed op te schrijven die zij bezitten en ze zullen voortaan niets meer mogen verkopen zonder eenen bon van de Commandanture. Men spreekt ook dat al de cichorei zal aangeslagen worden. Er was ook onderzoek op de Verweeplaats van al de Duitse militaire paarden.

(* Jozef Goddefroy(1883-1941) was de eerste uitbater van 'Hôtel de L'Europe' en later van het 'Hotel Goddefroy' langs de Leopoldlaan tegenover De Kongostraat (gesloopt 1967).

*) Florimond Rombout was vanaf 1922 uitbater van het 'Hôtel du Sablon' op de hoek van de Elisabethlaan en Fochlaan.

Donderdag 7 februari

Zondag zal er een exercitie zijn van het pompierkorps op het Verweeplein. Morgen moeten er 30 mannen stenen laden en lossen en deze avond moet er een 'gespan' komen om een boot uit zee te trekken. Waarschijnlijk komt er een bevel dat er geen bootjes meer mogen liggen langs de zeedijk. Er zijn weer eens enkele mannen uit Heyst in de nacht weggevaren. Koffie en cichorei werden door de Duitsers opgeëist.

Vrijdag 8 februari

Er was groote exercitie in de duinen met muziek al spelend tot op de place Verwee, daar werd een parade mars gehouden voor een groot officier (...). Dezen nacht hebben dieven konijnen gestolen van Octave Cosyn, ook in het zelfde huis cigaren, cigaretten en tabac van Gobin en Lesy,... in vele van de laatste dieften (diefstallen) is er altijd het spuur bij van een kleinen jongen.

Zaterdag 9 februari

Dezen nacht doen de Duitsche Polities en gendarmen met de Belgische Politie met tien Patroelien (patrouilles)nachtdienst voor de dieven. De kwestie van de melk van Meysman uit hotel Eduard VII is van dage afgelopen. Meysman is vrij, 30 anderen kregen een boete om een veldgendarm te willen omkopen. Er was van dage in het vleesch Comiteit een schoone groote koeibeest en een groot zwijn voor de bevolking. Er zijn van dage weerom achtstal Hotels en pensions vermaand om hunnen wol te moeten brengen. In den voormiddag zijn er een groote menigte troep soldaten komende van de zee met muziek aan het hoofd tot in de Smedestraat voort gegaan, men hoorde van dage vele schieten met het kanon ...men denkt dat het exercitie was. 'Eduoard VII' was een hotel aan de oostkant in de Lippenslaan, gebouwd in 1911/gesloopt 1981.

Zondag 10 februari,

Er was een mis voor de soldaten, en er waren er veel in de kerk. Om tien uren was er inspectie voor de pompiers. Alles was in orde en in grooten uniform, de Duitsche waren er content over, en moesten in den avond een valsch alarm maken om acht uren, alles wierd zeer goed ingericht. De tien patrouilles die dezen nacht moesten uitgaan hebben twee man aangehouden en in hun onderzoeken hadden zij in een zak eene zeer groote tange en een revolver. Zondag toekomende moet er nog eens eene inspectie zijn met de pompiers en eenen brand verbeelden.

Maandag 11 februari

Er zijn dertig duizend kilos koolrapen op wagons verzamel(t)d om morgend naar Oostende te voeren. Om zes uren wierden de Burgemeester en de Pastoor vermaand om bij de Commandant te komen. Daar was er kwestie van twee kinderen beneden de veertien jaar die in huizen hadden geweest om af te breken, deze wierden bij ons gebracht met de moeder. De Commandant gaf daarvan leezing, wij van onzen kant moesten die ouders en kinderen vermanen dat als het nog

eens gebeurde zij in eene school van verbetering gingen gestuur(t)d worden en daarmede mochten zij vertrekken.

Woensdag 13 februari

Een affiche werd uitgeplakt dat er niemand in het bezit mocht zijn van Duitse militaire voorwerpen zoals kledij, schoenen of enig ander op straffe van boete of gevangenisstraf.

Donderdag 14 februari

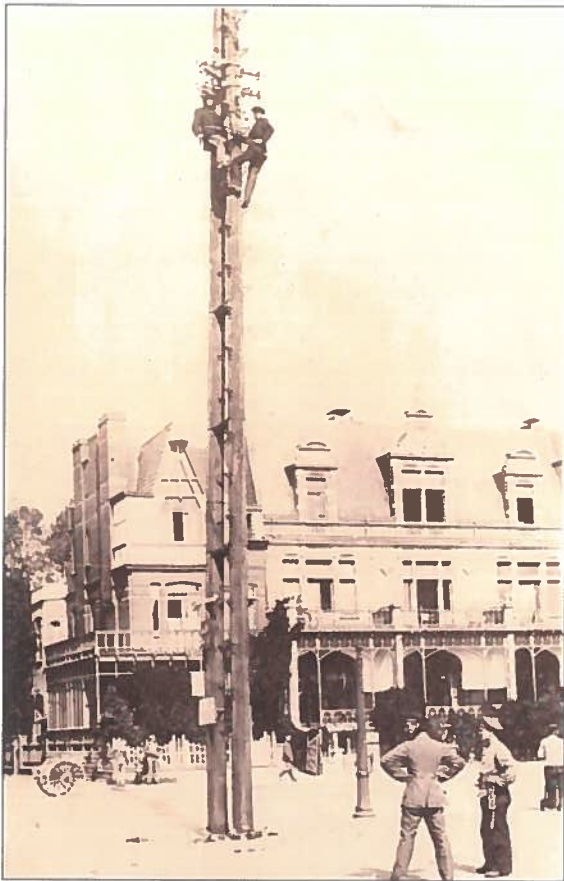
Vier wagens van de boeren van Knocke (...) moeten morgend ter beschikking zijn van de patrouilles en van de schoolkinderen die de bussen en potten moeten op rapen op de gansche gemeente. Er zijn vandage twee kinderen, een van Leopold Byl en een van Breyne (...) haastig naar Brugge naar het hospitaal gevoerd worden die ziek waren. Men zegde ook dat in de maand maart de tabac geprezen door de belastingsbedienden zal moeten ingelever(t)d worden. Deze die niet zal inleveren zal gestraft worden met vijf maal de prijs die vroeger vastgesteld was.

Vrijdag 15 februari

Madame Sacré is beboet voor vijftig mark voor haar koper niet in te leveren. De patrouilles met de schoolkinderen zijn dezen morgend op getrokken en men hoorde ze ten alle kanten zingen. De Duitsche waren zeer content van hun. In de namiddag zijn er nogal veel soldaten vertrokken. Op hun vertrek speelde het muziek. De koolrapen die gisteren gelever(t)d wierden naar Oostende waren voor het gebruik van de burgers van Oostende, ... de matrassen worden voort afgehaald ....men hoorde van geen moeilijkheden.

Zaterdag 16 februari

Bevel wierd gegeven dat de prijs van Electric het dobbel moet kosten, in plaats van 50 centimen de kilo wats een frank, en deze die een abonnement hebben in plaats van drie frank 70 centimen zeven frank zullen moeten betalen. Gelijk al de winkels van epiceriën aangeslegen zijn, zijn Duitsche al in verschillende winkels gegaan om cafe in pakken te nemen

Nazicht van de elektriciteit langs de Lippenslaan ter hoogte van het Verweeplein.

en weigeren een bon te geven, daarvoor zijn zij mij komen raadplegen, hun zeggende dat ik zal spreken met de Platzmajor.

Zondag 17 februari

Dezen morgen was het mis voor de soldaten om negen uren,....er was op de place Verwée verbeelding van brand, gebluscht door de pompiers van Knocke, alles liep wel af waarvoor de Duitsche tevreden waren.

Gisteren moest de Belgische politie informeren waar de gepasseerde week konijnen en kiekens gestolen waren, door de veldgendarmen gevraagd.

Maandag 18 februari

Een bevel is er gegeven dat de gemeente Knocke twee duizend eieren moet leveren te beginnen op zaterdag toekomende....de gemeente is bezig met negentig duizend kilos kolen te lossen die met een schip tot Hoecke aangekomen zijn, ...de gemeente heeft de

gedetailleerde rekening gehad van de Gaz fabriek en het beliep tot de somme van honderd en vijf en dertig duizend vijf honderd en...franks die de gemeente te betalen heeft
Dinsdag 19 februari

Er is een affiche uitgeplakt dat te beginnen met eersten juli de stukken van twee mark niet meer aanvaard worden, en dat deze met gaten en stukken er af ook niet gangbaar zijn van nu af. Vandage is er door mij schriftelijk gevraagd aan den commandant of er wekelijks een (be)geleider bij den wagon mag mede gaan, die de voeding voor de bevolking haalt naar Brugge; dit werd dadelijk toegestaan. Er werd ook gevraagd of de winkeliers, die hunne café in pakken door de militairen afgehaald worden, geen bewijs van de commandanture konden hebben.... antwoord neen. Ook werd er gevraagd als er boomen door hun afgezaagd worden bijvoorbeeld deze gebruikt door Dumoulin, deze bezorgd door Jan D'hondt voor de wateringen....antwoord neen. De bevolking die over meer of een maand twee zakken cokes kunnen bekomen heeft, en nu met die groote koude, zijn er veelen die lijden: vrijdag zal er naar Brugge gegaan worden om daar over te (onder) handelen.

Woensdag 20 februari

De wol van hotels en pensions is geleverd. Vandaag komen de wijken Hazegras en de Vrede aan de beurt. Vandaag moest ik een stuk tekenen, alsook de secretaris en de bedienden om niet tegen de Vlaamsche belangen te zijn. Ook werd er besloten dat geen beesten meer mogen grazen buiten de gemeentegrenzen. De Duitse paarden zullen twee maal meer oppervlakte mogen begrazen.

Donderdag 21 februari

Gisteren avond heeft een Duitse politie in de Smedestraat in al de winkels de koper gewichten afgenomen, uit een huisgezin heeft hij een koper lampe ook genomen, bij een ander twee planken en honderd kilos tarwe. Deze week is er eene koeibeest geslacht voor

*de bevolking door boer Van Asselt (*).
Morgend zal men beginnen met de
tweepolitieagenten die kunnen dienst doen
rond de gemeente en niet meer op de
commandature.*

*(*) Boer Constant Van Assel , hoeve op het 't
Hazegras, in 1928 door de familie
Lanckriet overgenomen.*

Vrijdag 22 februari

*Bij de weduwe Stockx hebben soldaten met
geweld willen binnen zijn om twaalf uren in de
nacht, maar door hun roepen zijn zij weg
gegaan. De zoon heeft des anderen dags
eenige ledige kartousen gevonden waarmede
zij geschoten hadden op hun en op den hond,
dit alles volgens hun zeggens. Men hoorde
bijkans alle dagen dat er gestolen geweest is.
In den voormiddag waren er acht moeders die
naar de commandanture gevraagd waren,
omdat hunne kinderen in Villas waren gegaan
en beweerden daar gestolen of gebroken te
hebben. Morgend moeten er twee duizend
eijeren gelever(t)d worden, om naar Heyst
gevoerd te worden.*

Zaterdag 23 februari

*Er zijn vandage eenige soldaten zooals
voorposten en ordonnansen binnen gekomen
als ook wagens met zeer magere paarden,
men zegt dat de soldaten en officieren
morgend zullen komen. Het was van dage de
eerste maal dit jaar dat er eijeren moesten
gelever(t)d worden ....er waren er duizend en
vijf en tachtig, ...er moeten tweeduizend
gelever(t)d worden (...).*

*Gisteren hebben wij de rekeningen gevraagd
van inkomen en uitgaven van de Electric, tegenwoordig is het nogal gemakkelijk een
bon te bekomen om te laten malen zelfs van
deze die geen land te bebouwen hebben.*

Zondag 24 februari

*Er is een trein van negen en twintig wagons
soldaten door gereden naar Westcapelle. Er
zijn verscheiden wagens wol uit het Frans
Klooster, die daar van al de matrassen in
grootte zakken gestoken , naar de statie van*

*Heyst gevoerd, ...er zijn gisteren tachtig
stooven in gekomen, in hun magazijn, (...)
Duitsch model.*

Maandag 25 februari

*Het was den dag dat al de boeren moesten
komen met hunne kaart naar de
commandanture en al hun werkvolk erop
zetten en overgeven (aangeven). Men is
vandaag naar Brugge om te vragen om kolen
te hebben voor de burgers. Er wierd gezeid
door de Luitenant quartiermeester dat er
moesten zes en twintig mannen zijn in het
pompiers korps die alle dagen in gereedheid
(moesten) staan.*

Dinsdag 28 februari

*Morgend beginnen de kolen gehaald te
worden naar Hoecke. Twintig pasporten zijn er
gemaakt en die moeten aan huis gedregen
worden bij de boeren, die moeten rijden.
Diegenen die niet komen zullen gestraft
worden. Er is ook een bevel gegeven naar de
scholen toe; iedere leraar of lerares werd
aangemaand een lijst op te maken van de
kinderen die binnen het jaar niet naar school
zijn gekomen; de ouders zullen daarvoor
gestraft worden.
Vandaag zijn er 25 koebeesten geleverd om
naar Oostende te worden vervoerd voor
Duitsers.*

Woensdag 1 maart

*Twee honderd meters van de grenzen mag er
niet meer gezaai(t)d of geplant worden, daar
vooren is er vandage een officier (...)gekomen,
die luidt als volgt ...dat er nog altijd Belgen
naar Holland overlopen, en spioneerdienst met
Holland drijven, deserterende soldaten (mede)
helpen en soldaten uit kopen.... daarvoren
word er een veiligheidsstreep op twee honderd
meters gemaakt.
In die veiligheidsstreep mag niemand wonen,
deze streep mag noch betreden noch beplant
worden, er wordt (...) zonder aanroep
geschoten, op ieder die zich in die streep laat
zien.*

Men zegde dat Henri De Witte van zijne hofstedeken moest verhuizen, alsook Leopold Stockx. Gisteren is de zoon van Jan Monteville te huis gekomen die over twee jaren gestraft geweest is voor vijftien dagen om te willen over de grenzen te lopen

Bekanntmachung

Das Betreten des Geländes an der holländischen Grenze zwischen dem Grenzzaun und dem in einem Abstände von 100-150 Meter mit diesem parallel laufenden Drahtzaun ist strengstens verboten. Wer sich innerhalb dieser Schutzzone befindet wird ohne weiteres erschossen.

Da die in diesem Gelände liegenden Aecker bestellt werden müssen, werden von den Truppenteilen, welche die Posten stellen (Kürassiere), Erlaubnisscheine zum Bestellen der dort liegenden Aecker ausgestellt.

Von diesen werden auch die näheren Anweisungen erteilt, auf deren genaue Befolgung hingewiesen wird.

Die bisher von der Kommandantur ausgestellten Erlaubnisscheine zum Betreten der Polder-Aecker haben für die Schutzzone keine Gültigkeit mehr, bleiben aber für das Betreten der übrigen Polderäcker in Kraft.

Innerhalb der Schutzzone ist der Anbau von Halmfrüchten und Bohnen verboten.

Knokke, den 21. December 1918.

KIELMEYER,

Leutnant u. Ortskommandant i. V.

Vandage was het leveringen van eijeren, er waren er zeventien honderd en vijf. De Madame van de 'Bon Logie' wierd door de kleine Duitsche politie bevonden met eenen koper ketel, daarvooren moest zijn dezen middag naar de Kommandanture komen. De kiekens wierden deze nacht gestolen van de Postmeester. Deze namiddag ben ik met de secretaris bij de Platzmajor geweest en heb hem voorgesteld dat de kloefenkappers beter samen zouden werken in één lokaal van de gemeente. Diegenen die kloefen nodig hebben zouden op het stadhuis zich moeten inschrijven.

Morgend is het controle, voor de mannen van veertien tot veertig jaren. Morgend en acht dagen zal de stoompomp van Heyst naar Knocke komen om exercitie te doen. Vandag en maandag om vier uren is het vernieuwing van de melkkaarten in de zomerlust voor den Duitschen docteur. Er worden veel quartieringen gemaakt, bewijs dat er veel soldaten verwacht worden.

VERVOLG IN TIJDSCHRIFT 55A 2018

